

Studium, které myslí na přírodu. Nový magisterský program na TUL

26.1.2026 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

Jak se v čase mění horské louky v Jizerských horách, mokřady v Krkonoších, jak efektivně nakládat s odpady nebo jak reagovat na degradaci půdy, znečištění vody či klimatickou změnu? I těmito environmentálními problémy se budou podrobně zabývat studenti a studentky nového navazujícího magisterského programu Ochrana přírody a životního prostředí. Studijní program otevírá Katedra biologie a ekologie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci od akademického roku 2026/2027. Zájemci o studium mohou své přihlášky podávat až do 31. března 2026.

Nový studijní program navazuje na bakalářské studium stejného názvu, posouvá ho však výrazně dál – nabízí ještě hlubší propojení teorie s terénními experimenty, praxí a mezinárodními zkušenostmi. Magisterský studijní program, se zaměřuje na rozšíření teoretických i praktických znalostí studentů a studentek v oblastech ekologie, environmentálních věd, ochrany biodiverzity a udržitelného managementu krajiny. Díky pokročilým analytickým a výzkumným dovednostem budou absolventi schopni řešit komplexní problémy spojené s ochranou přírody a životního prostředí.

„Navazující magisterský program jde výrazně více do hloubky jak po stránce teoretické, tak především praktické a výzkumné. Studenti se během studia zapojí do reálných experimentů, aplikovaného výzkumu i řešení konkrétních problémů ochrany přírody a životního prostředí, a to ve spolupráci s předními institucemi zabývajícími se ochranou přírody a krajiny,“ říká Vilém Pavlů, vedoucí Katedry biologie a ekologie FP TUL a garant studijního programu.

Studium reaguje na aktuální strategické dokumenty Evropské unie a Organizace spojených národů (OSN), zejména Zelenou dohodu pro Evropu (European Green Deal), Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a Cíle udržitelného rozvoje OSN (Sustainable Development Goals – SDGs). Klade důraz na interdisciplinární přístup zahrnující aspekty ochrany přírody, ekologické stability, právního rámce ochrany životního prostředí a aplikaci moderních geoinformačních technologií pro analýzu a plánování krajiny.

Dva směry studia, které praxe potřebuje

Magisterský program nabízí dva hlavní směry. První je zaměřen na ochranu přírody v užším slova smyslu – tedy agendy, které dnes spravují zejména obce s rozšířenou působností, správy chráněných území či státní správa. *„Absolventi se uplatní například na odborech životního prostředí obcí s rozšířenou působností, kde se řeší povolování staveb, kácení nebo zásahy v chráněných územích. Právě tam dnes odborníci citelně chybí,“* říká Vilém Pavlů.

Druhý směr se zaměřuje na ochranu životního prostředí v oblasti odpadů, recyklace, vodního hospodářství nebo environmentálního managementu podniků. *„Je tu obrovský potenciál. Legislativa v Evropské unii se výrazně zpřísňuje – firmy musí sledovat uhlíkovou stopu výrobků, nakládání s odpady, odpadní vody. Odborníci, kteří se v této problematice vyznají, budou stále potřebnější,“* upozorňuje profesor Pavlů.

Výuka vedená lidmi z praxe

Jednou z hlavních devíz programu je silné propojení s praxí. Na výuce se budou podílet odborníci z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Správy Krkonošského národního parku, Národního parku České Švýcarsko, Zoo Liberec či Botanické zahrady Liberec. Studenti tak získají příležitost zapojit se do aplikovaného výzkumu a řešení reálných environmentálních problémů, s nimiž se jejich pedagogové v reálu setkávají. „*Studium bude s praxí velmi úzce spojeno. Naši absolventi by měli být schopni řešit konkrétní problémy,*“ říká profesor Pavlů.

Významnou roli ve výuce budou hrát také odborníci z univerzitního Ústavu pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace CXI TUL, kteří se zapojí zejména do environmentálně-technologické části studia. „*Spolupráce s CXI je pro studijní program velmi důležitá. Studenti se dostanou k nejmodernějším technologiím v oblasti čištění vod nebo využití nanotechnologií – v této oblasti jim nabízíme to nejlepší, co je dnes v Česku možné a odlišujeme se od podobně zaměřených studijních programů,*“ říká profesor Vilém Pavlů.

Studium je koncipováno tak, aby studenti zažili co nejvíce praxe přímo v terénu. Katedra biologie a ekologie FP TUL navazuje na dlouholetou tradici výzkumů travních ekosystémů, které převzala od někdejšího Výzkumného ústavu rostlinné výroby, dnes Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu. Studenti se zapojují i do aktuálních výzkumů v chráněných územích. V Krkonošském národním parku například vznikly nové experimenty na horských loukách ve výškách nad 1000 metrů nad mořem, které reagují na degradaci travních porostů a změny v hospodaření. Navázat mohou i na výzkumy věnované invazním druhům, mokřadům nebo ochraně ohrožených živočichů v CHKO Jizerské hory.

Významným benefitem programu je také mezinárodní rozměr. Součástí studia jsou předměty vyučované v angličtině, které připravují půdu pro výměny studentů s Technickou univerzitou v Drážďanech, jež realizuje magisterský program v anglickém jazyce Organismic and Molecular Biodiversity v Žitavě a Zhořelci. Oba programy se mohou vzájemně doplňovat o specifické předměty, které nabízí pouze jednotlivé univerzity.

Studium bude koncipováno blokově, kdy se studenti koncentrují na jeden předmět několik dní vcelku. Tohoto konceptu využívají i němečtí kolegové. „*Studenti tak mohou část studia absolvovat přímo v Sasku – a do budoucna bychom rádi dospěli i k modelu double degree,*“ naznačuje profesor Pavlů.

Navazující magisterský program počítá s menším počtem studentů, což umožňuje individuální přístup a úzký kontakt s vyučujícími. Už u bakalářského programu se ukazuje, že tento model funguje. V akademickém roce 2025/2026 také ukončí studium první absolventi bakalářského programu a budou moci plynule pokračovat v navazujícím studiu.

Adam Pluhař

<https://tuni.tul.cz/a/studium-ktere-mysli-na-prirodu-novy-magistersky-program-na-tul-166213.html>